

rotterdamse raad voor kunst en cultuur

Datum 18 november 2021
Betreft Schriftelijke versie insprekbijdrage RRKC - voor de zienswijzen ontwerp omgevingsvisie (nr. 32)
kenmerk di0229

Griffie Gemeenteraad
De heer V. Sital, Commissiesecretaris commissie Majeure Projecten, Organisatie en Financiën
Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Geachte heer Sital,

Hierbij treft u voor uw archief de inspreektekst aan van de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur (RRKC) van 16 november 2021.

Inspreektekst RRKC voor de zienswijzen ontwerp omgevingsvisie

Voorzitter, beste leden van de gemeenteraad, en aanwezigen thuis en online, dank u voor de gelegenheid om onze zienswijze toe te lichten.

In onze zienswijze vindt u twee boodschappen: De Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur pleit ervoor dat cultuur een eigenstandige dimensie zou verdienen in de omgevingsvisie. Daarnaast betogen wij dat kunst en cultuur nadrukkelijk meegenomen zouden moeten worden in de uitwerking van de 5 hoofdkeuzes uit de omgevingsvisie. Ik zal deze boodschappen kort toelichten.

De Ontwerp omgevingsvisie opent met een bespreking van het gebouw van de Willem de Kooning Academie aan de Blaak nummer 10. Wethouder Bas Kurvers van *Bouwen, wonen en energietransitie gebouwde omgeving* citeert met instemming het citaat van Willem de Kooning dat aan de gevel hangt: 'I have to change to stay the same.' De wethouder haalt uit dit citaat de inspiratie dat Rotterdam zichzelf zal blijven, juist door te veranderen.

De Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur is blij met de prominente plek die kunst krijgt in de inleiding van de ontwerp omgevingsvisie. Groot was echter de teleurstelling toen we constateerden dat de creatieve en culturele sector in de hoofdtekst van de omgevingsvisie zélf slechts zeer summier aan bod komt. Er is wel enige aandacht voor cultureel erfgoed, maar niet voor de rol die kunst en cultuur speelt in het vormgeven van de toekomstige stad.

De eerste boodschap die wij willen benadrukken is dat kunst en cultuur een eigen dimensie verdienen in de omgevingsvisie. De fysieke ruimte in de stad bepaalt in hoge mate de identiteit van stad en bewoners. Omgekeerd draagt ook de cultuur van deze stad bij aan de leefomgeving, bijvoorbeeld als aanjager van gebiedsontwikkeling. Een levendig cultureel klimaat met goede voorzieningen is van grote invloed op de aantrekkelijkheid van Rotterdam voor inwoners, bezoekers en bedrijven.

De omgevingsvisie wijst terecht op de druk die ontstaat op voorzieningen door de toenemende populariteit van Rotterdam. Stijgende huren vormen een bedreiging voor de culturele sector. We zien dat kunstenaars en andere creatieven moeite hebben om woon-, werk- en presentatieplekken te vinden én te behouden. Een belangrijke uitdaging is dus dat er in de groeiende stad voldoende plek blijft voor het beoefenen en genieten van kunst en cultuur. Daartoe moeten we zorgen voor betaalbare woningen, voorzieningen als muziekscholen en bibliotheken, en podia in verschillende delen van de stad. Voor een stad als Rotterdam zijn cultuurparticipatie en -educatie van groot belang. Daar zijn geschikte plekken voor nodig die steeds lastiger te vinden zijn. Er is weliswaar reeds vastgesteld cultuurbeleid is, zoals in de nota van beantwoording wordt betoogd, maar het beschermen van fysieke plekken voor cultuur vraagt ook om beleid op het grensvlak van cultuur, vastgoed en stadsontwikkeling. En dat is in het geheel niet vanzelfsprekend.

rotterdamse raad voor kunst en cultuur

In onze tweede boodschap pleiten wij voor meer aandacht voor de bijdrage van kunst en cultuur aan de 5 hoofdkeuzes uit de omgevingsvisie. Er wordt ingezet op prettig leven in de delta, verdere verstedelijking, vitale wijken, de energietransitie en het vernieuwen van het verdienvermogen. Deze hoofdkeuzes zijn ontstaan tegen de achtergrond van grote opgaven op het gebied van onder andere vergrijzing, digitalisering en gezondheid. De wethouder werpt in de inleiding van de omgevingsvisie dan ook terecht de vraag op 'wat voor stad we willen worden'. Bij het beantwoorden van juist die vraag zijn kunst en cultuur onmisbaar. Het zijn bij uitstek kunstenaars en mensen in de creatieve sector die reflecteren op onze omgang met de fysieke leefomgeving, zorgen voor innovatie en helpen om na te denken over de complexe uitdagingen die de stad te wachten staan. Dat gebeurt bijvoorbeeld in designlabs, musea, bij architectenbureaus en in broedplaatsen. Dat hun rol onvoldoende aan bod komt bij de bespreking van de 5 hoofdkeuzes is zorgelijk. Kunst en cultuur zijn een belangrijk onderdeel van de gebouwde omgeving én dragen bij aan de verdere ontwikkeling van die omgeving. Daarom pleiten we voor een aanpassing aan de omgevingsvisie, met een eigenstandige culturele dimensie en een koppeling van kunst en cultuur aan de bestaande hoofdkeuzes uit deze visie. Deze veranderingen zijn nodig om Rotterdam, zoals de wethouder voorstelt, écht zichzelf te laten blijven.

Met vriendelijk groet,

Rento Zoutman
directeur RRKC/RKS